

284

COLECȚIA „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE”

cpsf.info

Monstrul din canionul submarin

de VIKTOR SAPARIN

CAZUL COMANDORULUI

de IGOR ROSOHOVATSKI

**

284

cpsf.info

Colecția
„POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"
editată de revista
Știința și Tehnica
Anul XII
15 septembrie 1966

cpsf.info

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta-desen: VICTOR WEGEMANN
Prezentarea grafică: CORNEL DANELIUC

Monstrul din canionul submarin

de VIKTOR SAPARIN

1

Agapov spunea că dacă el nu s-ar fi aflat atunci în Lună, Kalabuşev n-ar fi fost trimis în cel mai adînc canion de pe fundul Oceanului Indian.

— E unul dintre cei mai îndărătnici oameni din tot sistemul solar! zise cu convingere.

Cei care pregătiseră expediţia ridicară din umeri : Kalabuşev nu numai că avea cele mai vaste cunoştinţe în acest domeniu, dar pe întreaga noastră planetă era pur şi simplu singurul specialist în balauri marini. Nimeni în afară de el nu se interesa de vedeniile semifantastice ce li se înfăţişau marinarilor beţi sau speriaţi în epoca îndepărtată a velierelor. Colecţionar pasionat, a tot adunat de-a lungul anilor poveştile astea devenite legende, scotocind prin cărţi şi ziare vechi, cercetind arhive de mult date uitării. Şi numai el putea spune ce anume din dulapurile lui ticsite de fotocopii după documente culese de prin toată lumea prezenta măcar o aparenţă de valoare ştiinţifică şi ce trebuia trecut în categoria fantasticului. Dar şi el putea să se înşele. Fără să ţină seama de nimic, omul acesta îndărătnic credea în existenţa balaurilor marini.

Desigur că dacă ar mai fi existat măcar încă un cunoscător al balaurilor marini comisia ar fi avut de ales. În orice caz, acum era prea tardiv să se discute de ce a fost trimis în expediţie Kalabuşev şi nu altcineva.

Cînd discuția s-a mai potolit, academicianul Lavrov, sub conducerea căruia se desfășura consfătuirea, trecu la chestiune :

— Acum avem de rezolvat o problemă nu mai puțin importantă : pe cine trimitem în căutarea lui Kalabușev ?

Nu știu de ce toți își întoarseră capetele în direcția mea.

— Ce ai de zis, căpitane ? îmi dădu curaj Lavrov.

— Expediția asta comportă o răspundere mai mare decît prima, am zis. Dacă Kalabușev nu-l găsea pe balaurul acela al lui, nu era nici o nenorocire. Dacă noi nu-l găsim pe Kalabușev, e cu totul altceva.

— Ai anumite rezerve ?

— Rezerve n-am, dar aș avea unele considerente. Mai întîi nu cred în existența acelui faimos monstru. Eu unul am scotocit mai toate cotloanele de maximă adîncime ale Oceanului mondial și vă pot încredința că n-am întîlnit niciodată vreun balaur marin sau vreun „Olandez zburător".

— De existența lui Kalabușev însă cred că nu te îndoiești. Or, dumneata trebuie să-l cauți pe Kalabușev și nu balaurul, replică Lavrov. Mi-o întorcea pentru „Olandezul zburător".

— În cazul acesta, am zis, să vorbim în mod concret. Dacă îmi încredințați operația, în două ore formez echipajul cu care...

— Echipaj ? ! mă întrerupse Lavrov. Nici vorbă nu poate fi de un echipaj. Pleci singur.

— Contrar tuturor regulilor ? ! am obiectat.

— Totul e cît se poate de simplu, căpitane, îmi zise Agapov. Kalabușev a plecat la bordul unui „Skat". Nimeni nu știe în ce gaură s-o fi vîrît, de la el nu parvin nici un fel de semnale. Asta înseamnă că în căutarea lui trebuie trimisă tot o navă miniaturală. Pe scurt, dumneata va trebui poate să călătorești nu numai sub apă, dar și sub pămînt.

Da, auzisem, desigur, de labirinturile din Tumberlink. Cunoșteam și versiunea potrivit căreia acestea erau niște catacombe scufundate. Poate că acolo, prin cine știe ce fundătură, trăiește vreun balaur. Tot ce se poate. Nimeni n-a poposit încă în gropile acelea bizare, parcă sfredelite de cineva în stîncile submarine. Afară doar de Kalabușev, poate. Ăstuia, desigur, puțin îi păsa de toate interdicțiile.

— Dar „Skat"-ul are două locuri, am zis.

— Al doilea loc s-ar putea să fie necesar unuia dintre naufragiați, preciză pe un ton cît se poate de firesc Lavrov.

Abia acum le-am înțeles planul. Ei socoteau că „Skat"-ul lui Kalabușev s-a împotmolit în vreo capcană submarină-subterană și că, după toate probabilitățile, nu va putea fi remorcat. Se pare deci că pasagerii vor trebui „transbordați".

— Cine a fost cuplat cu Kalabușev ? am întrebat.

cpsf.info

— Titov.

Pe Titov îl cunoşteam. Era un om perfect echilibrat, calm şi flegmatic. Un foarte bun „compensator" — dacă mă pot exprima aşa — pentru Kalabuşev.

— Expediţia nu era considerată primejdioasă, observă Lavrov. Nu le-a cerut nimeni să exploreze Tumberlink-ul. Trebuiau numai să se deplaseze de-a lungul canionului. Ce s-o fi întîmplat nu ştie nimeni.

— Spune-ţi-mi, l-am întrebat pe Lavrov de-a dreptul, dumneavoastră credeţi în...

Academicianul zîmbi.

— Înţeleg nedumerirea dumitale. În secolul douăzeci şi unu să umblăm cu poveştile astea marinăreşti de cînd lumea... Trebuie să ştii însă că abia în veacul nostru se va vedea dacă sînt într-adevăr poveşti ori ba. E un paradox? Cituşi de puţin. Zoologii discută şi azi în contradictoriu cu privire la unii reprezentanţi ai faunei uscatului, întrebindu-se dacă aceştia au existat sau nu. Iar cînd în secolul trecut oamenii de ştiinţă au găsit un latimer nu le-a venit să-şi creadă ochilor. Se socotea că ultimii latimeri au dispărut cu zeci de milioane de ani în urmă, lăsînd loc altor specii. Apoi s-au mai găsit cîteva exemplare. Îţi închipui poate că au început să renască fosilele? Nicidecum. Ştiinţa şi-a extins cîmpul de investigaţie şi savanţii au dat de mai mulţi latimeri. Gîndeşte-te că relativ de scurtă vreme au început oceanele să fie explorate în toată adîncimea lor.

— Totuşi pînă acum n-au prea fost găsiţi balauri marini, am observat eu.

— Poate că balaurii ăştia nici nu sînt cu toţii mai mult de unul sau doi, zise cu toată seriozitatea Lavrov. Şi iată că undeva, în ultimul lor refugiu, au fost descoperiţi.

— Mai înainte, nu ştiu de ce, erau văzuţi mai des, am zis. Şi nu se fereau de oameni. Dacă e să dăm crezare operelor cu care sînt ticsite dulapurile lui Kalabuşev.

— Kalabuşev consideră că balaurii marini sînt nişte fiinţe de mare adîncime, mă lămuri la fel de serios Lavrov. La suprafaţă ieşeau numai cadavrele lor. Emoţia, vîntul şi imaginaţia oamenilor îi făceau să pară vii. Apoi îi devorau păsările şi peştii. Fiinţele acelea au dispărut încetul cu încetul şi de-aceea n-au mai fost văzute. E însă posibil să mai fi rămas vreo pereche.

2

Am păşit pe „puntea" „Skat"-ului încă pe uscat. Nespecialiştii în navigaţia submarină poate nu ştiu cum arată şi

ce reprezintă un „Skat". Închipuiţi-vă o sferă dintr-un material transparent, cu un diametru de aproximativ doi metri. Sfera e încinsă, ca şi planeta Saturn, de un inel plat, alungit într-o parte, ca un fel de disc elipsoidal. Discul acesta e mai gros acolo unde aderă la sferă şi e foarte subţire la margini.

Cam asta-i tot, dacă nu punem la socoteală miile de dispozitive auxiliare. Nu oricine observă că sfera transparentă e dublă, că adică în interiorul ei se află o altă sferă. Sfera interioară îmi slujeşte de cabină. E în aşa fel balansată pe centrul de greutate, încît scaunul meu şi scaunul gol de-alături, ca şi toate aparatele şi manetele de comandă, stau în aceeaşi poziţie în spaţiu, indiferent de poziţia învelişului exterior şi a discului. Acesta din urmă slujeşte navei şi de contur, şi de motor, şi de organ tactil. Flexibil, el poate lua orice formă, plutind în chipul cel mai firesc şi cel mai degajat.

În ce priveşte capacităţile de manevrare, lumea n-a văzut încă un mai bun aparat de adîncime. Destinat pentru explorarea detaliată a munţilor, a văilor, a canioanelor şi a vulcanilor submarini, el prezintă garanţii depline de securitate. Cît am navigat eu pe la mari adîncimi, n-am văzut niciodată ca vreun peşte viu, fie el cît de mare şi de greoi, să fi rămas prins în capcana unor roci submarine. Cît despre ultimul model al „Skat"-ului, prin sensibilitatea lui la mediul înconjurător şi prin echipamentul său tehnic, întrece chiar şi pe cel mai dibaci şi pe cel mai puternic stăpînitor al împărăţiei apelor. Lui Kalabuşev i s-a dat nava cea mai potrivită. „Skat"-ul poate fugi lesne de orice balaur marin sau, la nevoie, îl poate paraliza cu o descărcare electrică.

Aşadar, eu şedeam în cabină, iar „Skat"-ul era suspendat de un elicopter care ne purta spre o regiune îndepărtată din Oceanul Indian.

Examinînd teancul de fotografii ce mi se încredinţase, m-am apucat s-o cercetez mai îndeaproape pe aceea din pricina căreia s-a şi stîrnit toată tărăşenia asta. Fotografia a fost transmisă de o telecameră coborîtă cu un cablu lung de pe bordul unui vas de explorare de suprafaţă. Drept în ochii mei, adică drept la cameră, se uita botul unui monstru. Cei trei ochi din frunte priveau reci şi impasibili. Era privirea unei făpturi aflate pe o treaptă inferioară de dezvoltare şi care acţiona cu totul inconştient, reflex, ca un automat. Îmi era greu să apreciez dimensiunile gurii, pentru că nu ştiam de la ce distanţă fusese făcută fotografia.

Biologii n-au mai văzut şi n-au mai descris în lucrările lor nimic asemănător. S-au încins dispute, în care a intervenit şi Kalabuşev. Văzînd fotografia, care fusese transmisă prin televiziunea terestră, el a „recunoscut" în monstru un balaur marin. Ca dovadă prezenta cîteva mii de mărturii scrise şi

cpsf.info

consemnate în procese-verbale, precum şi numeroase desene din secolele trecute.

— Căpitane, n-ai adormit ? mă strigă cineva.

De pe ecran mă privea faţa zîmbitoare a lui Agapov.

— Totul e în ordine. Încerc să construiesc vreo versiune verosimilă. Doar n-o să fac cercetările pe bijbîite.

— Încearcă, mă încurajă Agapov. Eu am venit special din Lună ca să fiu de faţă la dezlegarea enigmei. Am şi auzit pe puţin zece ipoteze. Consideraţiile dumitale sînt deosebit de interesante.

— Eu pornesc de la ipoteza cea mai extremă, am zis. S-a întîmplat ceva care l-a făcut să se piardă cu firea chiar şi pe un om ca Titov, împiedicîndu-l să acţioneze.

— Bunăoară „Skat"-ul s-a izbit de o stîncă submarină datorită unei erori de locaţie...

— În cazul acesta automatele ar fi transmis la suprafaţă semnalul S.O.S.

— Atunci...

— Judecînd logic, am zis eu cu un oftat, ajungem la concluzia că Titov a fost oprit să acţioneze nu de un impediment de ordin fizic, ci de un factor pur psihologic.

— N-oi fi vrînd să zici că putea să se fi ţicnit ?

— Nu. Pur şi simplu se putea să-l fi uluit ceva. Pentru o clipă. Iar în clipa următoare, cînd şi-a revenit, era prea tîrziu să mai acţioneze.

— Vrei să zici că ei au întîlnit un balaur ?

— În orice caz ceva care l-a uluit pe Titov.

— Şi acest „ceva" a reacţionat şi a atacat el primul.

— Nu cred că a fost chiar atît de simplu, am zis. Automatele ar fi intrat în acţiune. Şi în orice caz, tabloul celor petrecute s-ar afla acum în mîinile noastre, sub forma unei benzi magnetice. Or, noi n-am căpătat nici măcar o fotografie.

Discuţia se întrerupse.

Prin partea inferioară a cabinei vedeam suprafaţa oceanului. Printr-un sector marcat de radiofaruri plutitoare treceau uriaşe nave de transport. Traversam Marele drum transoceanic ce lega porturile staţie-terminus ale căilor ferate transcontinentale.

Apoi dedesubt n-a mai rămas decît pustiul apelor. Ne apropiam de o regiune aflată departe de magistralele maritime.

Şi iată că am văzut, în sfîrşit, o mică navă care stătea pe loc. Era nava de explorare „Iskatel".

— Fii gata ! mi-a zis Agapov.

Sînt lansat la apă frumos, după toate regulile. Cad ca o sămînță de ulm, planînd ușor, ating suprafața apei aproape orizontal și mă scufund. După un minut pornesc motorul.

Între timp Agapov a coborît din elicopter pe bordul lui „Iskatel". Locul unde mă aflam eu era marcat automat pe un ecran de pe navă, prevăzut cu o scală de adincime.

„Skat"-ul cobora la fund, făcînd mișcări oscilatorii cînd într-o parte, cînd în alta. Apoi i-am imprimat o direcție de coborîre în spirală scurtă. Discul ce încercuia cabina se turtea treptat, reducîndu-și volumul pe măsură ce coboram tot mai în adînc. Era și aceasta una dintre subtilitățile-i de construcție.

Apa se întuneca tot mai mult, așa că pînă la urmă am aprins lumina.

Din cînd în cînd verificam legătura. Aparatajul funcționa perfect și cu ultrasunetele, și cu undele radiohidropenetrante. Vedeam pe ecran fața lui Agapov aproape de loc perturbată. Se uita la mine atent și încordat.

Locatoarele mă protejau : pe toate ecranele apăruseră stînci, care încercuiseră cabina, ca și cînd ar fi vrut s-o strivească. La un moment dat locatorul de pe fund mi-a comunicat că „Skat"-ul meu e gata să eșueze. Probabil că nimerisem într-o groapă, în vreo adîncitură dintre stînci. Oare „Skat-1" n-o fi căzut și el într-un astfel de puț ? Nu ; aparatele ar fi dat de știre.

Manevrînd cu băgare de seamă, am ieșit din capcană.

— Ce-i acolo ? întrebă Agapov. Mă urmărea încontinuu. Pe ecranul său nu se puteau distinge detaliile fundului pe care le vedeam eu.

— E-n ordine, i-am răspuns, conducîndu-mi nava printre niște stînci abrupte.

— Nu te grăbi, mă sfătui Agapov. Cercetează metru cu metru.

Pentru o clipă mi-a venit o idee aproape fantastică. Dacă undeva la fund există vreo corabie scufundată cine știe cînd ? Și „Skat-1" a pătruns prin tambuchi în cala dărimată și n-a mai putut ieși de-acolo ? Bordajul metalic al corăbiei nu lasă să treacă undele radio, și așa se explică întreruperea legăturii. Dar nu ! Versiunea asta cade : Titov n-ar fi pătruns în cală fără să înștiințeze vasul de la suprafață și fără să fi primit permisiunea.

Am ieșit într-o zonă relativ spațioasă. Dinaintea mea se întindea un canion îngust și adînc. Am hotărît să mă deplasez aproape de fund. Locatorul desena pe ecranul din față ima-

cpsf.info

ginca canionului pînă la prima cotitură. Reflectorul pe care-l aprinsesem străpungea apa pe o distanță de cîțiva zeci de metri. Desluşeam umbrele apropiate, ca şi pe cele depărtate.

În stînga se aşternea o umbră densă. M-am apropiat şi am văzut in raza reflectorului că peretele canionului era aici parcă tocit : dedesubt se formase ceva ca un fel de jgheab.

— Am să caut în crăpătura aceea, i-am zis lui Agapov.

El nu mi-a răspuns. M-am uitat la ecran : imaginea dispăruse. Aparatele care controlau legătura arătau că aceasta funcționa.

Aparatajul nu putea să se fi defectat. Dispozitivele de control arătau că totul e în ordine. Altfel ar fi dat de mult alarma.

Fără să vreau mi-am ridicat ochii. Şi am găsit răspunsul. Stîncile inalte despărțeau nava mea de lumea exterioară. Nici ultrasunetele, nici undele radio directe nu ajungeau la „Iskatel". Pentru observatorii de-acolo, de pe bord, eu dispărusem de pe ecran şi din toate canalele de legătură. „Iskatel" ar fi trebuit să se deplaseze mai la dreapta de-a lungul canionului, şi atunci legătura s-ar fi restabilit imediat. Mai înainte de a mă băga aici s-ar fi cuvenit să convin cu cei de la suprafață asupra manevrei de legătură. Acum trebuia să ies imediat din jgheab şi atunci ei aveau să mă vadă şi să mă audă.

Oare nu aceeaşi greşeală a făcut-o şi Titov ? Eu am comis o mică eroare, dar aceasta mi-a îngăduit să ghicesc cauza întreruperii neaşteptate a legăturii cu „Skat-1". Explicația era surprinzător de simplă.

Am intins mina la maneta de comandă şi... am înlemnit. În fața mea, în fundul canionului, se mişca, făcînd nişte inflexiuni, nu ştiu ce corp lung. Cit m-am străduit eu, cu tot sîngele rece de care eram capabil, să apreciez din ochi dimensiunile monstrului care umpluse aproape cu totul canionul, il găseam nu mai mic de o sută de metri. N-aş fi dat crezare nimănui care ar fi încercat să-mi povestească ceva de felul acesta, dar nu puteam să nu-mi cred propriii mei ochi.

M-am întrebat dacă „Skat"-ul meu are suficient curent ca să paralizeze ditamai namila. Dar dacă balaurul e şi el înzestrat cu electricitate, aşa cum sînt unele ființe din zonele abisale ?

M-am mai uitat o dată la balaur şi am văzut ceva care a făcut să-mi înghețe sîngele în vine. Balaurul s-a sucit şi atunci am observat că corpul său era îngroşat într-un chip ciudat chiar la mijloc. Uriaşul balaur a înghițit, pare-se, ceva ce abia încăpea într-însul. Ceea ce era mai îngrozitor, era că acest „ceva" avea forma ovală şi dimensiunile „Skat"-ului.

Am stat şi am chibzuit numai un minut. Trebuia să atac imediat şi să-i spintec într-un fel pîntecul.

Am pornit-o înainte cu băgare de seamă. În canion era un curent, aşa cum se întîmplă la mari adîncimi, şi acesta îmi cam îngreuna manevrele. În timpul uneia dintre aceste manevre am pierdut din vedere balaurul.

Canionul cotea. Înaintam atent spre cotitură. Abia am vîrît botul „Skat"-ului în cotitură, că am văzut drept în faţa mea căscîndu-se o gură uriaşă.

Oricît de scurtă a fost această clipă, am desluşit trei ochi reci, care mă priveau fără a clipi, şi nişte dinţi neregulaţi, răsăriţi în raza reflectorului... Apoi gura s-a năpustit asupră-mi.

Am apucat să apăs pe butonul de protecţie electrică. Manevra n-a provocat nici o reacţie de răspuns. Locatoarele ţiuiau într-una, semnalînd pericolul ce mă înconjura şi avertizîndu-mă că spaţiul în care am pătruns e închis din toate părţile. Am manevrat scurt înapoi. „Skat-"ul n-a străbătut nici trei metri şi s-a izbit cu discul de un obstacol. Am mai repetat manevra de două ori, dar cu acelaşi rezultat.

Atunci am oprit motorul. Ce altceva îmi mai rămînea de făcut? „Skat"-ul fu tîrît de îndată înainte, sau mai bine zis în interiorul coridorului în care mă aflam. Locatoarele semnalau apropierea pereţilor din toate părţile. În lumina reflectorului distingeam nişte pete pe un fond închis. Petele se mişcau, în vreme ce „Skat"-ul se cutremura din cauza unor şocuri neîntrerupte. Şocurile îmi aminteau de mişcările de înghiţire. Cum oare nu s-o fi înecînd acest „ceva" care m-a înghiţit cu navă cu tot! În orice caz, deocamdată „înăuntru" nu era chiar atît de strîmt.

Abia m-am gîndit la asta, cînd coridorul prin care „Skat"-ul înainta în ritmul şocurilor se îngustă. Pereţii stîncilor aproape că atingeau cabina. Dar nava se deplasa mai departe cu smucituri scurte. Am avut impresia că nu înaintam în linie dreaptă, ci descriind sinuozităţi. „Te pomeneşti că bestia asta merge făcînd opturi!" mi-am zis.

Nu-mi era teamă. Chiar dacă m-a înghiţit cu adevărat un balaur, oricînd am să-l pot spinteca pe dinăuntru cu pumnalul ultrasonic. Nu puteam înţelege doar un singur lucru: de ce nu s-a folosit „Skat-1" de pumnal. Poate i s-a întîmplat ceva lui Titov, iar Kalabuşev nu ştie să mînuiască scula asta? Ori poate că acest individ încăpăţînat a hotărît să rămînă în burta balaurului numai ca să-l conserve pentru ştiinţă? Ori poate dihania asta primitivă e blindată şi raza subţire a ultrasunetelor n-o poate tăia nici pe dinăuntru, nici pe dinafară?

O serie de şocuri scurte făcu nava să vibreze într-un chip neplăcut. În timpul unuia dintre şocuri am stins fără să vreau

cpsf.info

lumina. În clipa următoare „Skat"-ul a ieşit din strînsoare şi atunci am văzut înaintea mea...

Mi-a venit să mă ciupesc. Înaintea mea am văzut o pată luminoasă, de o formă rotundă destul de regulată. Pata se apropia cu repeziciune. Şi atunci l-am recunoscut pe „Skat-1"...

Da, „Skat-1", strivit de ceva care semăna cu nişte muşchi sau cu un ţesut, stînd scufundat aproape pînă la jumătate în nu ştiu ce, scotea la iveală o margine a discului său. Cabina era luminată. Înăuntru se vedeau, ca într-un acvariu fantastic, două siluete ce se mişcau.

Aşa s-a produs întîlnirea noastră. Am aprins imediat lumina şi ceilalţi m-au observat şi ei îndată. M-am apropiat cu nava de băieţi, apoi şi eu, şi ei am reglat luminile, ca să ne putem vedea mai bine.

— Cum merge? am întrebat.

Legătura dintre noi funcţiona perfect.

— Te aşteptam, îmi zise Titov. Mă tot gîndeam cine o veni.

— Cum putem ieşi de-aici?

Titov ridică din umeri şi observă calm:

— Tot aşa cum am intrat. Tu ai să ne tragi de coadă şi cu asta basta.

Mi-am întors „Skat"-ul în aşa fel încît prova lui venea lîngă pupa lui „Skat-1" (pentru „Skat"-uri, noţiunile de provă şi de pupă sînt de fapt relative). Apoi am acţionat pompele aspiratoare şi navele noastre au format un tot. Pupa navei mele începu să tragă cu toată forţa. Dar „Skat-1" se afundase adînc.

— Acţionează şi tu, i-am strigat lui Titov.

Celălalt a pornit motorul. Acum se stîrnise o foială aşa de grozavă în adîncurile acelea tenebroase, încît orice fiinţă vie, dacă ne-am fi aflat înăuntrul ei, ar fi simţit smuciturile.

Dar în jurul nostru totul rămînea neclintit. Pentru prima oară am simţit limpede că ne aflăm într-o gaură dintr-un munte submarin. Datorită efortului conjugat al celor două maşini, „Skat-1" începu să iasă din strînsoare şi în cele din urmă se liberă.

— Hai spre ieşire! se învioră Titov.

Dar în momentul acela hidrofoanele aduseră la urechile noastre un zgomot ciudat. Apoi simţirăm o zguduitură, după care totul se linişti. În jurul nostru ceva se schimbase însă.

— Curentul a dispărut, constată Kalabuşev.

Într-adevăr, curentul care pînă atunci tîrîse „Skat"-urile undeva în adîncul fundăturii se oprise.

— S-a surpat bolta, zise Kalabuşev, arătînd spre ieşire.

— Trebuie să cercetăm, propuse Titov.

Altceva nu ne mai rămînea de făcut. Am pornit cu băgare de seamă, gata să dăm îndărăt în caz de primejdie.

— Cum ați nimerit aici? l-am întrebat pe Titov.

— Mergeam de-a lungul canionului, îmi răspunse el abătut. Pe peretele din dreapta apăreau mereu niște orificii. Unul dintre ele ni s-a părut că seamănă cu un cap de balaur, mai bine zis cu o gură, așa cum a fotografiat-o telecamera. Ne-am oprit ca să ne uităm mai bine. Ba am oprit și motorul. A fost o greșeală. Ne-a luat curentul, parcă ne-ar fi înghițit. A fost atît de surprinzător, încît m-am izbit cu capul de peretele cabinei. Cînd mi-am venit în fire, am văzut că stăteam într-o crăpătură, ca o pană într-un lemn.

— Eu am pornit motorul, interveni Kalabușev, și tocmai bine am băgat „Skat"-ul în capcană.

Eram lămurit acum. Mă lăsasem păcălit tot așa ca și ei. „Skat-2" a fost tîrît în groapa aceea cu atîta repeziciune, încît imaginația mea, stîrnită de chipul uriașului balaur pe care abia îl văzusem, m-a făcut să-mi închipui că același balaur sau altul m-a atacat.

Acum, cînd stăteam închiși ca într-o cursă de șoareci, eram într-adevăr în pericol. Nu degeaba instrucțiunile ne interziceau, și lui Titov, și mie, să pătrundem în labirintul Tumberlink fără o permisiune specială. În fine, toate ar fi fost bune dacă am fi ieșit din împărăția lui Pluton în aceea a lui Neptun. Dar pe noi ne despărțea de ocean un zid de piatră.

— Ieșirea principală e barată, am conchis eu. Dar poate că mai există vreuna?

— Curentul... își dădu cu părerea Titov.

— Curentul duce într-adevăr undeva, se învoi Kalabușev. Prezența vîntului într-o peșteră indică o a doua ieșire. Același lucru îl indică și prezența unui curent.

Cuplați în același fel, dar de rîndul acesta cu „Skat"-ul meu în spate, am luat-o îndărăt.

Și iată-ne, în sfîrșit, în locul unde l-am găsit pe „Skat-1". Făcurăm o haltă.

Titov conectă detectorul luminescent, purtîndu-i raza subțire de jur-împrejurul orificiului zdrențuit, după care tăie cîțiva colți cu pila ultrasonică. Apoi conduse cuplul spre orificiu. Prima cabină trecu fără nici o zgîrietură. Pe urmă Titov trase prin orificiu și „Skat"-ul meu.

Acum ne aflam într-o cavitate destul de spațioasă din adîncul pămîntului. Largă și mai ales înaltă, ea se întindea pe o distanță de vreo sută cincizeci de metri. Am pierdut pe puțin o oră explorînd-o ca să ajungem la concluzia că nu exista nici o ieșire.

— Ceea ce e mai rău, zise Titov, e că cei de la exterior nu ne pot găsi, pentru că intrarea s-a surpat.

— Da, desigur, întări calm Kalabuşev. Lipseşte principalul reper — stînca în formă de gură de balaur.

Cele spuse de Kalabuşev stîrniră în închipuirea mea un noian de imagini.

— Ştiţi că eu am văzut un balaur? am zis. Înainte de a cădea în gaura asta...

Kalabuşev se uită la mine cu o privire cercetătoare. Voia să-şi dea seama dacă, într-o situaţie aşa de nepotrivită, intenţionam să-mi rîd de colegii mei sau dacă, spunînd asta, îi adresam lui un reproş, pentru că, dacă ajunseserăm aici, asta se datora, în ultimă instanţă, faptului că el era convins de existenţa balaurului.

Titov interpretă remarca mea într-alt fel. Se gîndi, probabil, că voiam să-i mai înviorez şi se prinse îndată în joc.

— Şi era mare? zise, lăsîndu-se pe speteaza scaunului, gata să asculte nişte istorioare amuzante.

— Avea vreo sută de metri, am zis eu, dîndu-mi seama că mă pun într-o situaţie penibilă. Nu eram crezut. Şi cine nu-mi dădea crezare? Chiar cei care porniseră în căutarea balaurului!

— Există vreun mijloc de a intra în legătură cu cei de la suprafaţă? întrebă apoi Kalabuşev. Sau cu submarinele care acum mişună, desigur, prin canion?

— Ultrasunetele nu pot străbate stînca, zise Titov.

— Nici undele radio, am adăugat eu. Stînca are straturi de roci metalice. În afară de asta, legătura noastră se face numai în linie dreaptă.

— Noi, speologii, zise Kalabuşev, ţinem legătura cu cablul. Sub pămînt aşa e mai sigur. Şi aici ne-ar trebui o legătură prin cablu, măcar pînă la canion.

Rămase o vreme tăcut.

— Trebuie să căutăm, zise apoi. Şi adăugă: Cred că ar fi mai bine să ne decuplăm.

— Şi unde vrei dumneata să cauţi un cablu? l-am întrebat perplex.

— Aici. Unde în altă parte?

Titov se uită atent la Kalabuşev.

— Crezi că cineva a lăsat vreun cablu pe-aici?

— Nu cineva, ci ceva, replică Kalabuşev.

— Ce anume? l-am întrebat eu, mereu uluit.

— Curentul, desigur, zise Kalabuşev. Şi văzînd nedumerirea de pe feţele noastre, adăugă oarecum nerăbdător: Unde credeţi că a dispărut telecamera care a fotografiat „gura balaurului"? Gura asta a înghiţit telecamera, adică a absor-

bit-o aici unde ne aflăm noi. Telecamera avea o formă ovală. Deci curentul putea s-o ducă pînă la intîlnirea cu vreun prag prea înalt sau cu vreo crăpătură prea îngustă. Şi una şi alta se află în încăperea asta. Deci aici trebuie să căutăm.

Orice s-ar zice, speologii sînt oameni cu cap. După o jumătate de oră am găsit telecamera.

De la telecameră pornea un cablu subţire. Cel mai important pentru noi era să ştim unde s-a rupt. După teoria probabilităţii, trebuia să se fi rupt mai degrabă la capătul mai lung decît la cel mai scurt. Deci capătul porţiunii de cablu de-aici trebuia să iasă afară din pămînt. Acum rămînea să verificăm teoria.

Eu am absorbit telecamera cu discul navei, apoi am conectat conductorii interiori prin care se transmiteau sarcini electrice în disc. Conductorii i-am pus în contact cu antena navei. Îmi tremurau mîinile, dar căutam să nu mă grăbesc. În sfîrşit, a venit clipa hotărîtoare !

Abia am rostit : „Aici «Skat-1» şi «Skat-2», trec pe recepţie“, că în ambele cabine a răzbit un vuiet de voci : „Unde sînteţi ? Vă auzim bine. Ce-i cu voi ? Răspundeţi ! Comunicaţi situaţia !“

Ca fiind cel mai în vîrstă din grup, eu am prezentat pe scurt situaţia, căutînd să descriu cît mai exact locul unde trebuia să se afle intrarea în coridor. Totodată am găsit necesar să-i previn pe salvatori de existenţa balaurului. Spunînd asta, m-am uitat cu coada ochiului la Kalabuşev. Faţa lui exprima o mare mirare. Titov se uita la mine ca la un nebun.

— Bine, căpitane ! spuse după un răstimp, de pe bordul lui „Iskatel“, Agapov . Vă eliberăm imediat.

Apoi dădu cîteva indicaţii, fără însă a pomeni nimic de balaur.

„Va să zică nici acolo nu eşti crezut“, mi-am zis.

Pentru o clipă m-am pus în situaţia lui Kalabuşev, care el singur credea de douăzeci de ani în existenţa unui balaur submarin, pe cînd toţi ceilalţi, auzindu-l ce spune, ridicau din umeri.

„Bine, mi-am zis, cu atît mai mare va fi efectul cînd le voi arăta fotografiile înregistrate pe bandă magnetică. Am acte doveditoare !“

Deodată m-a cuprins spaima la gîndul că dacă cumva aparatul nu s-o fi declanşat, aveam să rămîn în ochii lui Kalabuşev, ai lui Titov şi ai tuturor oamenilor cel mai mare mincinos din lume. Arzînd de nerăbdare, am conectat îndată micul ecran de control al înregistrării. Pe ecran a apărut în miniatură canionul, iar după cîteva secunde în canion a intrat pe sus un corp lung, sinuos. Încă o serie de cadre, şi pe fon-

cpsf.info

ῠul canionului s-a profilat un uriaş balaur marin, îngroșat la mijloc. M-am tras înapoi — atît de impresionant era tabloul.

Apoi am auzit zgomotul produs de un burghiu şi ceva ca o serie de explozii slabe. Din difuzor, o voce veselă spuse:

— Hai, ieşiţi din gaură!

Ne-am cuplat şi am pornit-o spre ieşire.

Nu m-am putut stăpîni şi l-am întrebat pe Kalabuşev ce crede el despre balaurul văzut de mine. Mi-a răspuns evaziv şi printre altele mi-a spus că, atunci cînd stau mult timp într-o peşteră, oamenii care pătrund pentru prima oară în lumea subterană au nişte vedenii care în primul moment pot fi cu greu deosebite de realitate.

Ajungînd la ieşire, am observat un orificiu larg, zdrenţuit. Mărturisesc că am răsuflat uşurat cînd am văzut „Skat"-ul meu liber în adîncul oceanului.

Ne-am decuplat şi ne pregăteam să ieşim la suprafaţă, vas lîngă vas. La vreo cincizeci de metri, submarinul „Krab", care ne eliberase, ne lumina drumul cu razele reflectoarelor lui.

Am întors capul şi deodată am văzut... M-am ciupit de trei ori. Apoi am întors capul şi pe urmă iar m-am uitat... Un balaur uriaş venea drept spre mine.

— Balaurul! am strigat. Balaurul!

Cei de pe „Skat-1" şi de pe „Krab" m-au auzit. Toate reflectoarele se întoarseră în direcţia unde arăta braţul meu.

— Lasă-te de astea, căpitane! zise Agapov nemulţumit. Nu mai are nici un haz...

Titov clătină din cap. Kalabuşev se uită la mine aşa cum se uită doctorul la pacient.

Era îngrozitor! Nimeni nu vedea balaurul afară de mine. Or, eu îl distingeam perfect.

Am conectat telecamera. Îmi ziceam că aparatajul modern de fotografiat nu suferă de halucinaţii!

Cît m-am foit eu cu fotografierea, „Skat-1" s-a apropiat de mine şi m-a remorcat.

Pe bordul lui „Iskatel" mi s-a propus să-mi schimb hainele, mi s-a dat să beau lapte fierbinte şi am fost poftit să mă culc.

4

O oră mai tîrziu, cînd am coborît în salon, toată lumea era de faţă. Vreo cinsprezece inşi se îngrămădiseră în jurul mesei şi se uitau la ceva ce stătea într-o farfurie. Agapov ţinea în mînă o lupă.

— Aha ! zise, văzîndu-mă.
— Ce-i asta ? am întrebat curios.
— Balaurul dumitale.
În farfurie stătea un firicel, ceva ce semăna cu un fir de păr. Firul de păr era îndoit ca semnul întrebării.
— Nu-l recunoşti ? şi Agapov îmi întinse lupa.
M-am uitat prin lupă şi... am recunoscut balaurul.
— O algă, zise Agapov. S-a lipit de sfera exterioară a „Skat"-ului dumitale.
— Capătul liber i se bălăbănea în bătaia curentului, adăugă Titov. Flutura pe dinaintea ochilor tăi. Şi pe dinaintea obiectivului, fireşte. Dihania se proiecta pe fondul stîncii. O deplasare a proporţiilor.
— Un caz tipic de iluzie optică, lămuri Kalabuşev.
Eram năucit. O simplă iluzie optică !
— Interesant ! zise Titov, clătinînd din cap. Apoi, către Kalabuşev : Şi dumneata tot mai crezi că există balauri marini...
— De ce n-aş crede ? răspunse calm speologul. S-a mai adăugat o mărturie falsă la sute de alte mărturii. Nu există o dovadă ştiinţifică, dar nu există nici o dezminţire întemeiată ştiinţific.
— Chiar că eşti tare încăpăţînat !

★

Fiind plecat in lună într-un scurt concediu de relaxare (fugisem de gura lumii), am aflat că Kalabuşev a găsit balaurul marin pe care-l căuta. La două zile după aventura noastră, el şi cu Titov au coborît din nou în canion şi au descoperit într-o peşteră submarină învecinată un cîrd întreg de făpturi gigantice din familia reptilelor. Li s-a permis, luînd toate măsurile de precauţie, să pătrundă în peşteră şi chiar să captureze cu o plasă specială o pereche de balauri. Ceilalţi nu trebuiau atinşi. Toate ieşirile din peşteră au fost îngrădite şi s-au instalat acolo telecamere, pentru a observa monştrii în mediul lor natural. Balaurii nu erau chiar aşa de mari ca acela care mi se năzărise mie, totuşi atingeau vreo treizeci de metri în lungime, de ajuns ca să-i bage în sperieţi pe marinarii de pe o prăpădită de velieră. Mai surprinzător e că balaurii aveau într-adevăr trei ochi.
Am aflat toate astea din „Gazeta Lunii", adusă de poştă cu o rachetă. Ziarul consacra evenimentului două pagini întregi, însoţind reportajele cu fotografii uriaşe. Acesta a şi fost evenimentul care a pus în umbră peripeţiile unui anume căpitan de submarin. Puteam deci să mă întorc la îndatoririle mele.

În româneşte de **IGOR BLOCK**

cpsf.info

CAZUL COMANDORULUI

de IGOR ROSOHOVATSKI

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Acuzat de „neglijență în carantină", după un zbor cosmic, neglijență care se bănuiește a fi cauza unei teribile epidemii izbucnite pe Pămînt, comandorul Kantov este pus sub anchetă. Refuzînd asistența unui anchetator-apărător robot, comandorul este cercetat la cererea sa, de un om: Pavel Petrovici. Acesta, asistat de robotul Piotr, creația lui, adună mărturii cu ajutorul cărora încearcă să reconstituie împrejurările zborului, pentru a stabili adevărul.

(Urmare din numărul trecut)

— S-a făcut cineva bine?

— S-a făcut! răspunse îndată robotul. Potrivit datelor serviciului de informații, trei virgulă doi la sută dintre bolnavi se vindecă.

Pavel Petrovici porni spre ieșire, urmat de gigant. Robotul se luă după ei și întrebă:

— Mai aveți nevoie de mine?

— Nu. Ești liber.

Pe sală, gigantul se opri. Îl întrebă pe însoțitorul său:

— Vrei să părăsești Baza?

— Dar ce, tu mai ai treabă aici? se miră Pavel Petrovici. Credeam că zbori cu mine. Mă gîndesc că n-am vorbit decît cu doi oameni din echipajul navei...

— Eu rămîn, spuse Piotr. Dacă aflu ceva nou în privința bolii, îți comunic.

VII

Acul-indicator al sistemului inerțial tremură și sări în sus. Geamul de control al panoului clipea, luminat într-o nuanță albăstrie. Părea că în cadrul său se rostogolea un glob de cristal și că pe suprafața lui alergau necontenit umbre. Pavel Petrovici își lăsă în jos pleoapele grele, și printre ele răzbătea numai o fîșie îngustă de lumină tremurată. Dar el vedea deja altceva, ceva ce ar fi fost mai bine să uite: omul acela de pe brancardă, sprijinit

în mîini; și mîinile îi tremură, și nările i se umflă, gata-gata să plesnească; gura tînărului, ca gura unui pește aruncat pe nisip: fețe învinețite. ca la oamenii înecați, pe care se preling ca apa șiroaie de sudoare.

Cîndva, cineva a vrut să prevină asta. Și în Cod au apărut trei cuvinte dure: „Neglijență în carantină". Aceste cuvinte încheiau capitolul „Crime grave împotriva umanității".

Pavel Petrovici își aminti această frază rostită de profesor: „Ceva ce s-ar putea asemui numai cu adaptabilitatea unei ființe raționale". Iar apoi: „O comparație și nimic mai mult". Pentru el. Dar pentru cineva care l-a auzit vorbind pe Istoțki nu mai era doar o comparație.

„Bine de Kantov că n-a fost la Bază și n-a văzut ceea ce am văzut noi".

„Gîndesc așa, ca și cînd vinovăția lui ar fi fost stabilită".

Își dădu seama că jonglează cu propria sa logică.

„Da, vinovăția lui poate fi considerată aproape dovedită. Dar cum să i-o spun? Cum oare i-o va spune Consiliul? Sînteți vinovat conform articolului șaptesprezece, paragrafele șapte și opt? Și cum el ascultă buletinele de informații, știe cîți oameni au murit de asfixie-T... Ce va face cînd va afla că e vinovat? După una ca asta nu se poate nici să trăiești, nici să mori. Trebuie să faci ceva colosal, ca să-ți răscumperi vina. Nu, e absurd! Cu ce oare s-ar putea răscumpăra moartea unor oameni? Chiar dacă i-ai aduce omenirii noi cunoștințe și ai învăța-o să facă ceva nou, asta nu te va absolvi de vină față de morți și față de aceia cărora ei le-au fost dragi. Nu există ispășire. Și totuși el va trebui să trăiască. Ar fi putut să nu apeleze la Consiliu, să se prefacă a nu bănui nimic sau a nu cunoaște legile. Dar el se va folosi de dreptul său de a ști. Și atunci..."

Videofonul îi semnală un apel urgent. Răspunse cu indicativul său și trecu pe recepție. Pe ecran apăru fața doctorului Luserski. Pavel Petrovici înțelese totul mai înainte ca doctorul să deschidă gura. Și doctorul văzu că celălalt a înțeles totul. Se grăbi să-l asigure:

— Trăiește.

Pentru Pavel Petrovici, cuvintele nu mai aveau sens. Doctorul ar fi trebuit să spună „încă mai trăiește".

— Are asfixie-T? întrebă.

— Da, răspunse doctorul, fără a se uita la el. Își zise: „Nu l-aș putea consola nicicum. N-are rost. Știe ce boală e asta".

— Vreau s-o văd.

cpsf.info

Medicul înțelese ce vrea, dar se prefăcu a nu înțelege:
— Permit apelul.
— Vreau să merg la ea.
— Exclus. E o dispoziție a Consiliului.
Pavel Petrovici își amintea de această dispoziție. El însuși votase pentru. Măsurile propuse de Centrul medical prevedeau izolarea totală a bolnavilor și incinerarea cadavrelor. „Astfel asfixia-T nu va putea fi oprită", spusese reprezentantul Centrului medical, și Pavel Petrovici dăduse din cap în semn de încuviințare.
„Neglijență în carantină..." Durerea și furia îi încețoșau mintea.
— Permiteți apelul, îi spune medicului.
Vede un salon și o față învinețită, schimonosită de suferință, necunoscută lui.
„Uită-te! Uită-te!" își poruncește.
Știe că e ea și nu poate s-o recunoască. Și femeia de pe ecran se uită la el cu niște ochi străini, privirea ei trece pe lîngă dînsul. Își dă seama că ea nu-l vede, că ea nu poate să se gîndească la nimic altceva decît la durere. E atentă la gîtul ei, prin care aerul răzbate anevoie, în cantități deficitare.
Prin mintea bărbatului se perindă frînturi de amintiri, acum inutile. Ea îi spunea: „Tu îmi ești necesar ca aerul". Dar aerul e mai necesar. Cineva a spus despre iubire că e mai tare decît moartea. Dar e mai slabă decît durerea. „Așa ne-a făcut natura".
— Nadia! zise.
Femeia se uită la el, îl recunoscu și dădu din cap, ca și cînd ar fi vrut să spună: vezi cum arăt... Și fața i se schimbă iar; uitase de el, nu putea să se gîndească decît la gîtul ei și la aer.
— Nadia, Nadia! strigă bărbatul. Mă auzi?
Și ochii ei zăboviră asupră-i iarăși numai pentru o clipă, apoi lunecară mai departe...
— O chinuiești, interveni medicul.
Pavel Petrovici deconectă videofonul. Mîinile i se lăsară în jos neputincioase.
„Nu se poate face nimic".
Era pentru prima oară că pătrundea pe deplin sensul acestei fraze. Poți să implori, să iubești, să urăști, să spargi tot ce-ți cade sub mînă, poți să blestemi sau să strigi după ajutor; nimic nu se va schimba. Niște creaturi microscopice... Un om care a uitat de simțul datoriei... O neglijență în carantină și iată...
Panoul de control clipea într-una. O sonerie zbîrnii strident și o voce impasibilă spuse:

— Ați ajuns la destinație.

Pavel Petrovici își aminti în sfîrșit unde și pentru ce venise. Trebuia să coboare. Să-și facă datoria. Chiar dacă altcineva nu și-a făcut-o.

Se dădu jos din aparat și se văzu pe acoperișul plat al unei clădiri. Escalatorul îl coborî pe peron și-l duse în seră. Aici fu întîmpinat de un robot, care-l conduse la stăpînul său provizoriu. Văzu un bărbat masiv, spătos, cu o înfățișare foarte blajină și parcă surprinzător de învechit, ca și cînd ar fi fost o apariție din secolul al douăzecilea sau chiar din al nouăsprezecelea. I-ar fi stat foarte bine să fi avut niște mustăți pe oală.

— Bună ziua! îl salută anchetatorul.

I se păru că doctorul ar fi trebuit să-i răspundă: „La dispoziția dumneavoastră". Dar doctorul îi răspunse numai cu o mișcare din cap și-i arătă din ochi un fotoliu. În încăpere stăruia o aromă abia deslușită, pe care Pavel Petrovici n-o putu defini, cu toate că i se părea cunoscută.

— Știu pentru ce ați venit, spuse doctorul. Dar mă îndoiesc că aș putea să vă fiu de folos.

Observă că doctorul avea niște mîini uriașe, probabil foarte puternice, iar pe degete — smocuri de păr roșcat.

— Numai cîteva întrebări la obiect, Kir Nikolaevici, zise și adăugă parcă în treacăt: Raporturile dumneavoastră cu Kantov nu mă interesează.

Doctorul răsuflă ușurat.

Anchetatorul își roti ochii prin încăpere și observă că era mobilată nu standard, ci foarte intim. Probabil că doctorului îi plăcea confortul. Totuși a ce o fi mirosind? Parcă a flori de pe Venus.

— După moartea lui Semionov, comandorul s-a schimbat mult? Ordinele pe care le dădea, actele lui se deosebeau mult de cele de mai înainte?

„Nu, nu e miros de flori..."

— Aș zice că s-a schimbat mult, spuse doctorul, rostind rar cuvintele, pe un ton ferm.

Părea să cîntărească fiecare cuvînt înainte de a-l rosti.. Anchetatorul avu impresia că ar fi și identificat una dintre trăsăturile caracteristice ale doctorului. Își zise: „S-ar părea că folosește foarte des expresii ca «aș zice», «tot ce se poate», «în linii generale»..."

— Dar ordinele și actele lui rămăseseră în linii generale ca și mai înainte. Se schimbase în adîncul său, nu și la exterior. Semionov glumea, spunînd că, dacă nu s-ar ști cu precizie că comandorul e un om, el ar fi înclinat să creadă că e un robot deghizat.

„Ştie să se eschiveze, îşi zise Pavel Petrovici. Dar cînd nu foloseşte pe «aş zice» şi «tot ce se poate», se cade a fi crezut sută la sută".

Doctorul rămase o vreme tăcut, molfăind din buze, apoi urmă :

— Şi totuşi, aş zice că actele lui nu puteau să fi rămas întocmai ca mai înainte. Considerentul e mai curînd de ordin teoretic : atunci cînd un om se schimbă sufleteşte, cînd survine o cotitură psihică, nu se poate ca aceasta să nu influenţeze asupra conduitei sale.

„A rostit cuvintele, dar încă le mai cîntăreşte. Vorbeşte aşa ca şi cînd ar gîndi cu glas tare". Pavel Petrovici îşi aminti ce-i spusese Istoţki despre comportarea comandorului. Deci unele lucruri puteau fi considerate ca bine stabilite. Întrebă :

— N-aţi observat vreo neglijenţă în timpul carantinei ? A devenit oare comandorul mai puţin exigent, a scăpat ceva din vedere ?

Doctorul luă de pe măsuţă un frumos bibelou de fildeş şi, răsucindu-l între degete, se uită la anchetator de jos în sus, pe sub sprîncene.

— Tot ce se poate să fi devenit mai puţin exigent. In orice caz, asta se poate admite. Vă previn însă că eu niciodată nu l-am înţeles bine pe comandor. Noi doi sîntem nişte firi mult prea diferite.

„Mi-am dat seama de asta fără să mi-o fi spus" — îşi zise anchetatorul, examinînd etichetele de pe sticlele de vin rînduite într-un dulăpior din perete. Abia acum ghici a ce mirosea în încăpere : mirosea a parfum de damă „Galaxia". Se ridică şi zise, bănuind ce avea să-i răspundă doctorul :

— Azi se transmite în reluare baletul „Vega". Pînă la începerea spectacolului mai e puţin. N-aş vrea să vă inoportunez.

— Da, am să-l mai văd o dată, surîse doctorul. Dacă doriţi, rămîneţi cu noi.

„A zis «cu noi»", remarcă anchetatorul. Răspunsul era aproape cel bănuit şi Pavel Petrovici constată cu oarecare satisfacţie că s-a învăţat totuşi să-i înţeleagă pe oameni.

— La revedere ! zise şi îşi răspunse singur în gînd, în locul doctorului : „Vă salut !"

— Vă salut ! rosti doctorul, ridicîndu-se să-şi conducă musafirul.

Pavel Petrovici îşi imagină cum, uite-aşa, foarte simplu, în ciuda ordinului dat de comandor, epicurianul acesta îndrăgostit de viaţă a pătruns în cabina lui Semionov, ca să-l vindece sau să moară împreună cu el.

Panoul de comandă al graviplanului se aprinse, iscînd o înlănțuire de fîșii și de pete. Dar Pavel Petrovici tot se mai gîndea la doctor, amintindu-și mereu de mîinile lui puternice și bune și de mirosul acela de parfum, încercînd să înăbușe cu aceste imagini durerea tot mai stăruitoare din inimă. Știa că n-o va putea ogoi prea mult, că va trebui să se gîndească la cei doi oameni de care îl lega durerea aceasta — la soția lui și la comandorul Kantov, a cărui vinovăție putea fi considerată stabilită. Și dacă ceilalți șapte anchetatori nu vor prezenta Consiliului nici un fel de date care să înfățișeze cazul într-o lumină nouă, Consiliul va trebui să ia o hotărîre...

VIII

Obținînd permisiunea medicului-șef, Piotr părăsi Baza Centrului medical și porni spre orășelul medical, aflat pe Pămînt. Zbură peste acoperișurile clinicilor în care mureau bolnavii și auzul său ascuțit surprinse gemetele și țipetele lor. I se păru că aici vîntul gemea și el ca un bolnav.

Coborî în fața paralelipipedului transparent al Laboratorului central terestru, trecu prin cîteva uși-filtre și ajunse în sala nr. 1. Aici, liniile automate aduceau din clinici, pentru analiză, culturi de microbi, care apoi erau sortați și plantați. Mandibulele-termometre ale termostatelor răspîndeau sclipiri reci, ultracentrifugele bîzîiau încet, cuțitele automicrotoamelor țăcăneau mereu, tăind niște fîșii foarte subțiri și făcînd din ele altele și mai subțiri.

În sala următoare, în fața microscoapelor și a energoforezelor trebăluiau niște roboți. În cea de-a treia sală, mașinile de calcul cu profil îngust clipeau din indicatoare. Acestea făceau bilanțul analizelor, le comparau și le verificau de mai multe ori.

Piotr își dădu seama că cel pe care-l căuta se afla în sala următoare. Deschise ușa și văzu un gigant asemănător cu el. Ca aspect exterior, puteau fi deosebiți numai după culoarea ochilor, după forma părții superioare a feței și după îmbrăcăminte. Dar Piotr surprinse cu ajutorul energoanalizatoarelor sale, dispuse deasupra ochilor, o deosebire esențială: radiația gigantului era mai intensă și mai variată. Ea crea în jurul corpului său o aureolă largă, cu o gamă de culori completă. Conectă organele de vedere cu raze X și cu neutroni și văzu la gigant niște organe noi,

cpsf.info

despre care el nu ştia nimic. Toate acestea îi luară cîteva fracţiuni de secundă.

— Te salut, frate! zise Piotr şi se prezentă.

— Salut! răspunse gigantul. Eu mă numesc Zeus.

Piotr zîmbi:

— Aşa l-au numit grecii antici pe zeul lor cel mai mare.

— Dar eu nu sînt zeu. Sînt om, tot aşa ca şi tine.

— Văd că te-ai supărat. Dar ce, e ruşine să-ţi zici zeu? În definitiv, la antici cuvîntul zeu însemna creator. Un creator tot aşa ca natura sau ca omul.

— Dintre toţi creatorii, eu unul îl pun mai presus pe om, observă Zeus. Un zeu e o ficţiune scornită de cei slabi, pe cîtă vreme natura, alături de om... Imaginează-ţi doi sculptori. Unul dintre ei are o groază de timp ca să lucreze, dar e orb şi dement. Celălalt are timp puţin, dar el vede şi e înţelept.

— De acord. Totuşi ţie nu degeaba ţi s-a dat numele de Zeus. Cînd m-am născut eu, Tata şi asistenţii săi abia te concepeau pe tine. Văd în corpul tău organe noi, pe care eu nu le am.

— Sînt nişte receptoare suplimentare de energie, îl lămuri Zeus. Cu ajutorul lor pot să lansez sonde în Cosmos, pînă-n Soare, şi să-mi procur de-acolo într-un minut colosale rezerve de energie, atîtea cîte n-ar fi în stare să producă într-un an toate staţiile de energie de pe Pămînt. Am să te ajut şi pe tine şi am să-i ajut şi pe alţi fraţi să-şi facă astfel de organe. Păcat că nu se poate construi ceva asemănător la toţi oamenii, încheie Zeus cu un suspin.

— Acum, eu aş vrea măcar să-i scap de asfixia-T, zise Piotr.

Văzu o aureolă de culori în jurul capului lui Zeus şi înţelese că acesta jubila.

— Se pare că s-a găsit un remediu, zise celălalt şi bucuria sa i se transmise şi lui Piotr. Eu fac acum experienţe de control. Între timp n-ai vrea tu să verifici drumul reflecţiilor mele?

— Bine, se învoi Piotr. Am să străbat şi eu acest drum de la un capăt la altul dacă îmi dai datele iniţiale. Să vedem dacă concluziile noastre vor coincide.

— Datele iniţiale sînt o cultură a agentului şi informaţii complete în materie de microbiologie. Eprubetele cu cultura de microbi ţi le vor aduce imediat roboţii, iar Casca de memorie microbiologică uite-o aici, ia-o. Eu am să urmăresc tot timpul cursul reflecţiilor tale.

Zeus îl ajută pe Piotr să-şi pună Casca şi să facă contactele cu creierul. În celulele Căştii se păstrau ca într-o

microbibliotecă toate datele despre microbi obținute de oameni de-a lungul istoriei lor. Acum Piotr putea extrage aceste date tot așa de lesne ca și propriile sale amintiri.

Zeus își văzu de treabă la energoforeză.

Piotr introduse specia cea mai virulentă de microbi în regiunea albuminoasă a gîtului său și începu să urmărească evoluția bolii într-un sector limitat de celule. Spre deosebire de oameni, el putea nu numai să simtă, dar să și vadă orice sector al corpului său, proiectînd impulsurile de-aici asupra sectoarelor vizuale ale creierului. Văzu cum cocii începură să se răspîndească, alcătuind o pată de culoare portocalie, cuprinzînd noi celule și spațiul intracelular. Primul grup de coci coborî spre o mică venă și pătrunse în ea...

Piotr urmărea și memora cele văzute și în același timp gîndea :

„Organismul omului e supus în fiecare secundă atacurilor din partea virusurilor și a microbilor. În fiecare secundă el e amenințat cu moartea. O zi din viața omului comportă 86 400 de riscuri. La acestea se mai adaugă cutremurele și alunecările de pămînt, furtunile și uraganele, potecile alunecoase și mușchii slabi, bolile ereditare și cele nervoase ; există copii orbi și copii paralitici. Selecția naturală a adus ființele vii de la amoebă la virusuri și... la Om. Oamenii, cu micile lor bucurii și marile lor suferințe, cu iluziile lor distruse și cu sfîrșitul lor absurd, sînt egali înaintea naturii. Să rezisți într-o astfel de lume și să lași urmași e un miracol, o șansă infimă. Dar oamenii au știut nu numai să reziste, ci să și rămînă optimiști. În ciuda naturii, care le-a dat un singur program : ucide ca să reziști, ei au știut să se unească pentru a lupta. Ei s-au ridicat deasupra naturii, trecînd peste legile ei, potrivit cărora tot ce trăiește e muritor, iar memoria și posibilitățile omului sînt limitate, și m-au creat pe mine și pe frații mei. Care este principalul algoritm al comportării lor ? Mi se pare că greșesc. Tata m-a învățat să evit simplificările formale, să nu încerc să înghesui sub același înveliș fenomene diferite. Acolo unde nu poți găsi o linie, nu trebuie să te lași înșelat. Comportarea omului are mai mulți algoritmi principali. Pe doi din-

„Zeus urmărește un singur scop, eu urmăresc două. Trebuie să văd dacă agentul asfixiei-T nu are cumva rude terestre. Dacă dovedim că asfixia-T e de origine terestră și nu cosmică, vom dovedi și nevinovăția lui Kantov. Nu mi-ar strica și mie să învăț de la el ce înseamnă curajul și fidelitatea. Atîția ani departe de Patrie, atîtea sacrificii pentru a completa un minuscul sector din Casca memoriei siderale — și la întoarcere să te vezi învinuit de una dintre cele mai grave crime împotriva umanității ! Și totuși el nu s-a înrăit, n-a căzut pradă des-

cps.info

tre ei îi cunosc: munca și grija de a lăsa urmași, năzuința de a face astfel încît copiii să trăiască mai bine decît părinții. Poate că algoritmul următor e curiozitatea, setea de cunoștințe și riscul acțiunilor întreprinse, risc dictat de această curiozitate? Trebuie să cunosc toți acești algoritmi, pentru că de fiecare dintre ei e legată o altă posibilitate...“

perării. Mai mult, vrea ca în cazul său ancheta s-o facă niște oameni ca și el, care se pot îmbolnăvi de asfixie-T. Ce oare se poate asemui cu o asemenea fidelitate?“

Între timp, colonia de coci luase proporții, începuse să astupe vasele capilare. Dar iată că — Piotr a văzut bine asta —, simțind că ceva nu e în regulă, la locul invaziei s-au precipitat niște corpusculi albi cu nuclee minuscule. Corpusculii și-au întins apendicele, ca și cînd ar fi fost nerăbdători să-l inhațe mai repede pe dușman...

Piotr se gîndi că un tablou ca acesta a fost descris de Ilia Mecinikov și-și aminti că omul acela a făcut zeci de experiențe periculoase cu propria-i persoană. Se întrebă: „Tot așa ca și mine? Nu, nu așa. Fiecare dintre ele putea să-i provoace moartea. Știa asta. Dar ceva în el era mai tare decît teama de moarte. Curaj? Nu numai. Curiozitate? Nu numai. Simțul datoriei? Nu numai. Iubire de oameni? Nu numai... Acel ceva pe care nu-l pot califica l-a îndemnat să se căsătorească cu o femeie bolnavă de tuberculoză. Dacă nu voi înțelege lucrul acesta, n-am să înțeleg nici cum a putut el să tragă concluzii formidabile din fapte cunoscute tuturora... Iată acum, bunăoară... Cum aș putea să-mi dau seama ce au nou cocii aceștia? Ce oare, în afară de cilii care-i ajută să se deplaseze mai repede, îi deosebește de toți confrații lor vulnerabili, cunoscuți mai de mult? Aha! Uite...“

Cocii încetară brusc să se înmulțească și să secreteze toxine. În loc de asta, fiecare dintre ei începu să emane atomi aderenți, formînd din ei în jurul său, ca din niște pietricele de mozaic, o moleculă-cuirasă, în care se blinda... Dar era destul ca pîlcurile de fagocite să părăsească cîmpul de luptă, pentru ca imediat cocii să-și scoată cuirasa și să înceapă să se înmulțească, acaparînd noi regiuni...

„Și acum să încerc să introduc un antibiotic străvechi“. Piotr își aminti de creatorul penicilinei, Alexander Fleming. „A fost un om care nu lăsa să-i scape șansele oferite de hazard, știind să le ghicească și să le aprecieze. E o însușire importantă aceea de a ști să alegi dintre șansele pe care ți le oferă întîmplarea pe acelea la care merită să te gîndești... E ciudat că pe vremea lui Fleming foarte mulți îi țineau minte și-i glorificau nu pe cei de seama lui, nu pe

salvatorii lor, ci, dimpotrivă, pe niște ucigași, tot soiul de războinici. Pe-atunci, prea puțini erau cei care știau de Fleming, dar toți auziseră de un oarecare Napoleon..."

Cugetînd astfel, gigantul urmărea cu atenție experiența. Observă că o parte dintre coci se ascund în cuirase, pe cînd ceilalți nu reacționează în nici un fel la antibiotic, ca și cînd nici n-ar fi o toxină.

Încercă să folosească curenții de înaltă frecvență, radiația — tot ce putea sluji la vindecarea oamenilor, dar nimic nu ajuta. Cocii continuau să se înmulțească cu repeziciune. O asemenea colonie de bacterii ar fi omorît deja un om. În corpul gigantului însă, toxinele puteau să afecteze numai niște porțiuni reduse. Era ceva ce s-ar putea asemui cu cîteva coșuri de pe corpul omului. Mai departe corpul gigantului era format din mase plastice, albumine plastice și endoțesuturi, prin care toxinele microbilor nu puteau trece.

Se gîndi la cei care au creat țesuturile acestea. Dintre mii de oameni el îi cunoștea numai pe cîțiva: Petrov, Cuny, May. Cuny a murit la treizeci și patru de ani... „Știa că e bolnav fără putință de vindecare și se grăbea, muncind cîte optsprezece ore pe zi. În felul acesta, probabil, și-a și grăbit moartea. Dar Cuny a reușit să creeze un țesut care mă slujește ireproșabil pe mine".

Gigantul își aminti iar de Kantov și-și zise: „Comandorul așteaptă. El n-are încredere în mine, ci în oamenii creați de natură, asemenea lui. Dar ei sînt cei care m-au creat pe mine, dîndu-mi tot ce aveau mai bun și scutindu-mă de lipsurile lor. Ei au făcut pentru mine mai mult decît pentru copiii lor de sînge, întrupînd în ființa mea visul lor de nemurire și de atotputernicie. Ceea ce înseamnă că, avînd încredere în oameni, comandorul are încredere în mine, chiar fără s-o bănuiască".

Piotr își continuă experiența. Conectă regenerostimulatorii, și în cîteva secunde refăcu țesutul distrus. În același timp consulta memoria Căștii, comparînd informațiile din ea cu ceea ce vedea în cursul experienței. Așa dădu de o foarte interesantă referire la experiențele doctorului Weiner. „Ia stai! își zise. Se pare că am găsit ceea ce căutam".

Weiner cultiva colonii de stafilococi în bulion nutritiv și apoi acționa asupra lor cu diverse antibiotice. De fiecare dată coloniile piereau și bulionul devenea transparent. Dar undeva rămînea totuși o mică pată, abia vizibilă la microscopul optic. Erau niște biete rămășițe ale coloniei. Ele deveneau rezistente la antibioticul respectiv și transmiteau această însușire urmașilor. În felul acesta, doctorul Weiner a obținut o specie de stafilococ auriu, rezistent la toate anti-

bioticele cunoscute în acea vreme. Apoi, încălzindu-l, uscîndu-l și introducîndu-l în vid, a obținut niște stafilococi capabili să formeze spori.

Piotr văzu diagramele și fotografiile. Pe una dintre ele desluși ceva foarte cunoscut... Da, desigur, se aseamănă! Pe această cale, anume, dintr-un agent obișnuit al anghinei s-a format acest agent invulnerabil al asfixiei-T. Vreme de secole, medicina a luptat împotriva anghinelor, inventînd remedii tot mai eficace și... pînă la urmă a obținut agentul asfixiei-T.

„Așadar, primul caz al acestei boli și reîntoarcerea navei sînt o simplă coincidență, își zise Piotr. Microbii de pe planeta despre care a vorbit Istoțki și agentul asfixiei-T nu au nimic comun. Navigatorul n-a infectat pe nimeni pe Pămînt, ci s-a molipsit el însuși de la altcineva. Comandorul Kantov n-a uitat de datorie, întruchipată de rîndul acesta în paragrafele severe privitoare la carantină. Prima parte a problemei a fost rezolvată. Dar mai e și partea a doua: cum trebuie luptat împotriva asfixiei-T? Dacă agentul ei a fost «obținut» pe o cale atît de neobișnuită, atunci în memoria lui genetică nu se poate să se fi păstrat informații despre primele medicamente, medicamentele acelea primitive care se foloseau cu cîteva secole în urmă. Împotriva lor el n-are cum se apăra. Trebuie încercate niște remedii vechi. Bunăoară, o soluție de sodă și de sare..."

— S-a și făcut, Piotr, zise Zeus apropiindu-se. Eu am ajuns la aceeași concluzie și am verificat-o. Agentul formează spori numai ca o replică la toxinele pe care le cunoaște. Soluția de sodă n-o cunoaște și nu se apără de ea cu „scutul". Gîtul se clătește de cîteva ori cu soluție și bolnavul se face bine.

„Îmi voi putea plăti o parte din datoria mea către oameni, se gîndi Piotr. O mică parte dintr-o datorie enormă..."

IX

Pavel Petrovici tot nu se poate decide... „Cum să i-o spunem? Nu există pedeapsă mai grea ca asta. «Neglijență în carantină». Și el știe prea bine ce ascund aceste cuvinte..."

Vrea să-și închipuie fața lui Kantov, dar dinaintea ochilor răsare chipul soției moarte. Acum el îi mai poate rechema din neființă chipul numai grație unor însușiri uluitoare ale memoriei. Pune la loc filmele cu depozițiile martorilor; pentru cazul cînd acuzatul va voi să vadă cum s-a desfășurat ancheta și să urmărească logica ideilor care l-au condus pe

anchetator. Dar Kantov nu va voi; Pavel Petrovici e sigur de asta.

„Mai bine ar voi. Şi dacă s-o găsi vreo abatere de la logică, vreo inexactitate? Mai ales că dintr-o greşeală a lui..."

Becul care dă semnalul „permiteţi să intru" se aprinde. Pavel Petrovici apasă maşinal pe butonul teleecranului şi-l vede pe gigant.

„Inoportun", îşi zice, dar îl pofteşte să intre.

— Bună ziua! spune Piotr.

— Bună ziua! îi răspunde Pavel Petrovici. Mă pregătesc să prezint în Consiliu concluziile mele în cazul lui Kantov...

E gata să spună că ancheta s-a încheiat, că vinovăţia comandorului e stabilită, dar deodată, pentru prima oară de cînd îl ştie pe Piotr, acesta îl întrerupe:

— *Şi eu* am venit aici tot în această chestiune.

„A descoperit ceva nou, foarte important".

— Agentul asfixiei-T e un stafilococ trecut printr-o mutaţie.

„Cîteva cuvinte de specialitate, spuse înadins pe un ton neglijent... Ce l-a făcut pe Piotr să le rostească? Totuna, n-o s-o aflu".

Şi Pavel Petrovici spune fără să vrea ceea ce e de prisos să mai spună; şi fraza sună simplu, ca un suspin de uşurare:

— Deci nu e vinovat.

Piotr parcă nu-i ia în seamă cuvintele, parcă nu înţelege că e o mărturisire: „Eu ajunsesem la altă concluzie".

— Se şi cunoaşte un remediu radical împotriva asfixiei-T.

Faţa soţiei, schimonosită de suferinţă... „Un remediu radical... Dacă era cu cinci zile mai înainte... Cinci zile — o viaţă de om..."

Piotr urmează:

— Prezintă-ţi concluziile în Consiliu. Voi fi şi eu acolo mîine.

„Iată de ce m-a întrerupt. Reiese ca şi cînd el nu mi-a comunicat decît faptul, iar concluzia de nevinovăţie am tras-o eu. De altfel, dacă faptul mi-ar fi fost cunoscut şi mie... Dar ce-l face oare să acţioneze aşa? De ce renunţă la glorie, la recunoştinţa omului care l-a jignit neacordîndu-i încredere? Voi afla oare vreodată?"

X

— Mulţumesc. Kantov îi strînge mîna lui Pavel Petrovici şi-i zice: „Bine că asta a făcut-o pentru mine un om şi pot să-i strîng mîna. Am procedat bine atunci. Nu-i

cpsf.info

exclus ca posibilităţile de gîndire ale gigantului să fie mai mari decît ale noastre, iar logica lui mai precisă, dar în treburile noastre ne descurcăm noi singuri..."

Stă dinaintea anchetatorilor drept şi neclintit ca un paragraf din Statut. Zadarnic aşteaptă Pavel Petrovici ca faţa lui să se înduioşeze, să exprime un pic de căldură ; ea rămîne calmă, gravă, parcă încheiată cu un fermoar, ca haina. Şi Pavel Petrovici îşi dă seama că omul acesta nu va mai fi niciodată aşa ca geologul Istoţki, ca doctorul, şi asta nu din vina lui. Şi nu se poate nici să-i pui cu blîndeţe mîna pe umăr, nici să-i spui cuvinte de compasiune, pentru că ar fi ceva deplasat.

Comandorul a devenit aşa pentru că *cineva trebuia să devină aşa*. Şi asta, pentru ca echipajul să-şi îndeplinească misiunea şi să se reîntoarcă.

— Sînt bucuros că s-a terminat aşa, zice Pavel Petrovici şi adaugă obişnuita formulă a unui jurist din vremea sa : „Scuzaţi că v-am suspectat".

În româneşte de **IGOR BLOCK**

Ş T I A Ţ I C Ă...

...pentru a zbura cu o navă propulsată prin „anihilare" pînă la o stea aflată la o depărtare de 12 ani-lumină şi pentru întoarcerea ei pe Pămînt sînt necesare, la o sarcină utilă de 10 tone, nu mai puţin de 200 000 tone de substanţă şi de tot atîta antisubstanţă ?

★

...în timpul unei călătorii pînă în nebuloasa din Orion şi al înapoierii pe Pămînt, presupunînd că se menţine o acceleraţie constantă de 1 g, echipajul va îmbătrîni doar cu 30 de ani, în timp ce pe Pămînt s-ar scurge 3 000 de ani ?

★

...raportul dintre puterea motoarelor-rachetă şi întreaga masă a navei este astfel încît, dacă s-ar construi o variantă „interstelară" a unui motor de automobil de 200 CP, acesta ar cîntări nu mai mult de... 50 mg, deci a zecea parte din greutatea unei agrafe pentru prins hîrtia ?

★

...densitatea medie a gazelor în spaţiul interstelar este 1 atom de hidrogen pe 1 cm^3 şi că în norii interstelari această cifră oscilează între 10 şi 1 000 atomi/cm^3 ?

POȘTA REDACȚIEI

VICTOR CIORĂSCU (Oradea). *Schița dv. este încă prea plină de reminiscențele unor lucrări apărute în Colecție (Vladimir Colin, Em. Marcu). Poate mai mult decît alte genuri, literatura de anticipație — legată de tendința de dezvoltare a civilizației — oferă scriitorului idei și probleme noi. Firește că marile motive științifico-fantastice nu sînt într-un număr nelimitat. Există totuși întotdeauna posibilitatea să abordezi o temă cunoscută dintr-un unghi nou, să luminezi într-un mod original un model socotit ca fiind familiar. De fapt, întreaga literatură ne învață acest lucru. Or, slăbiciunea lucrării dv. e că nu adaugă nimic celor știute de cititori: nici din punctul de vedere al problematicii și nici din acela artistic.*

LUCA ION (București). *Cele două caricaturi trimise sînt nostime, deși nu prea au adresă. Dar dv. aveți talent. Vi se potrivește formula: „Dă-i înainte fără frică!"*

SIRBU MARILENA (Comuna Poienari, Raionul Titu). *La sfîrșitul anului, veți avea prilejul să citiți o broșură consacrată lui H. G. Wells, iar la începutul anului viitor un roman de Stanislaw Lem.*

CRISTIAN CONSTANDA (Iași). *Dintre cele trei povestiri am reținut spre publicare „Plînsetul astrelor".*

G. CRIȘAN (Cluj). *Poezia dv. e mult prea lungă, iar dv. ați fost mult prea grăbit cînd ați considerat-o bună de publicat. Pe lîngă faptul că nu se prea înțelege ce se întîmplă efectiv în acest poem pe care l-ați vrut epic, lucrarea e plină de greșeli de versificație, de termeni improprii, ba chiar de cacofonii* („Din cronicacelor figuri legendare"). *Cîte-un vers apărut din haosul restului* („Frînturi de planete, vechi lumi în rugină") *ne îndeamnă să credem totuși în talentul dv. Concentrați-vă efortul asupra unei lucrări de proporții mai mici spre a o putea ține mai bine în frîu. Și întrucît în Cluj există mulți autori de anticipație, între care și cunoscutul poet Miron Scorobete, le puteți cere și lor sfatul.*

VICTOR TUDORAN (Păltiniș-Ciuc, reg. Mureș-Autonomă Maghiară). *Povestirea dv. „Doctor Laura Simson" nu aduce nimic nou din punct de vedere științifico-fantastic. Totuși, unele mici „invenții" tehnice și două trei momente în care dialogul prinde viață ne dovedesc că nu sînteți lipsit nici de fantezie și nici de talent. Vă sfătuim să descoperiți o idee mai originală și capabilă să genereze o acțiune interesantă, fără să fie necesar să intrați în prea multe amănunte tehniciste, care nu sînt necesare, iar, in plus, stăvilesc supărător fluxul lecturii.*

DOREL POPA (Brașov). *Afară de unele exagerări și contraziceri, „Robinsoniada" dv. are nerv și haz. O reținem pentru o broșură viitoare, urmînd să vă comunicăm în scris observațiile noastre cu privire la unele deficiențe de amănunt.*

NICOLAIE PĂDURARU (București). *Aveți un talent autentic, iar romanul dv. (nici unul dintre titlurile propuse nu ni se pare la înălțimea textului), dospit încă puțin, ar putea fi un veritabil*

cpsfinfo

succes. Renunțați la o serie de episoade tehnice care, deși în sine sînt interesante, încacă întreaga construcție, pînă la distrugerea firului esențial. Cînd veți trece pe la redacție, vă vom arăta toate observațiile noastre.

GRIGORE CĂLINA (Turda). *Aveți idei științifico-fantastice, dar ele nu sînt încă nici suficient de originale și nici prea clare. În povestirea „Emisiunea a 3-a", după un început promițător din punct de vedere literar (dar cu o coloratură mai mult de basm), urmează o masă de întîmplări în care episoade neverosimile se amestecă haotic cu altele pline de explicații complicate, pretențioase și incoerente. Mai de grabă ar merge povestirea „Despre unii oameni asemănători", dar și ea conține neclarități supărătoare și deficiențe de stil. Astfel, după ce istorisiți întîlnirea cu extraterestrul care luase aspectul prietenului din copilărie, încheiați: „De cîte ori o să mai am legături cu unii oameni asemănători, de acum încolo o să fiu mai vigilent. Făcîndu-vă să aflați și dv. întîmplarea, am speranța că, în caz că-l veți dibui, voi afla și eu întîmplarea". Lăsînd de o parte exprimarea neliterară, vi se pot aduce și obiecții de logică. Ce înseamnează „oameni asemănători"? Oamenii care seamănă cu personajul din povestire sau oameni care seamănă între ei? Expresia, aflată și în titlu, este nefericită. Ultima frază e și ea lipsită de sens. Ce întîmplare trageți nădejdea s-o aflați, de vreme ce singur ați povestit-o?*

★

Cititorii care doresc să-și complecteze Colecția se pot adresa următorilor tovarăși:

IASCHIN VASILE, Com. Dunavăț de Sus, raion Tulcea, reg. Dobrogea (are în plus numerele 249, 251, 252).

ORBAN TRAIAN, Timișoara, Str. Ștefan cel Mare nr. 39 (dă numere din Colecție în schimbul ilustratelor).

IOSIF NICOLAE, Sibiu, Str. Sindicatelor Unite nr. 1, reg. Brașov (poate da toate broșurile în afară de numerele 1, 2 și 17).

ARMAND STAMBULIU, București, Str. 13 Decembrie 12, et. I, ap. 8, Raion 30 Decembrie, tel. 55.37.96. (numerele de la 1 la 279).

ȘTEFAN HOEVET, București, Str. Elocinței 9, Dămăroaia, raion Grivița Roșie (numerele de la 1 la 279).

CORNEL DUNA, București, șos. Mihai Bravu 106, Bloc D_{16} Sc. III, et. VI, ap. 106 (schimbă numerele 2, 4, 7, 9, 10, 12, 13, 43, 67—71, 95, 98, 169 — numai cu amatori din București).

VICTOR CĂPLESCU, Sibiu, Str. Gl. Maghera.

EMIL ȚOPA, Mediaș, Str. Călărașilor 18 (are în plus numerele 1, 3, 5—7, 15, 16, 22—26, 29, 38, 45—48, 50, 86, 68—77, 81, 88, 89).

ERWIN ENGELLEITER, București, Bd. Lacul Tei 141, raionul 1 Mai (are în plus nr. 1, 8, 9, 11, 12, 20, 25, 28, 45, 60, 63, 64, 83, 93, 97, 98, 102, 131, 201, 216).

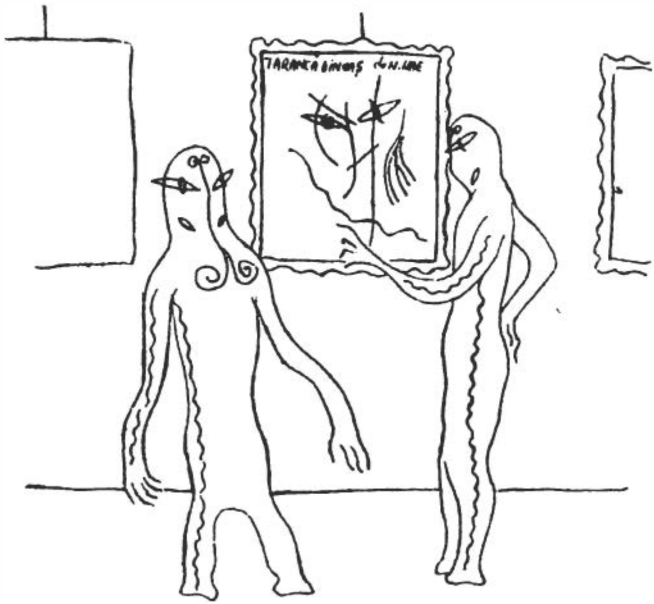
VIRGIL V. BADESCU, Rm. Vîlcea, Str. 11 Iunie, nr. 58, reg. Argeș (are în plus nr. 13—16, 19, 39, 48, 101).

GEORGE UNGUR, Făgăraș, Colonia Combinatului — Bloc 3, c. 62, reg. Brașov.

UMOR

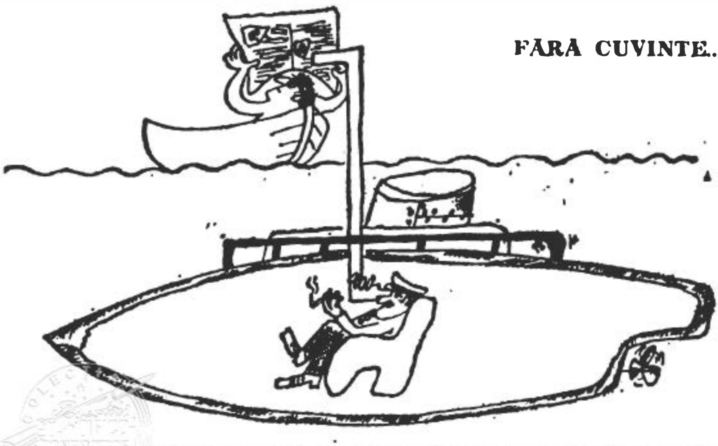
... PICTURA ABSTRACŢIONISTĂ

de EM. MARCU

TURIŞTII DE PE VENUS : — Ce, „Ţăranca din Oaş" ? ! Asta eşti tu, în lemn şi clorofilă ! Achiziţionăm numaidecît !

FARA CUVINTE...

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare & editor Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coolio
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Abonaţi-vă la revista „Ştiinţă şi tehnică" — publicaţie lunară editată de C.C. al U.T.C. şi Consiliul pentru răspîndirea cunoştinţelor cultural-ştiinţifice. Abonamentele se primesc de către oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii pînă la data de 25 ale fiecărei luni, cu deservirea în luna următoare.

Revista se găseşte de vînzare la toate chioşcurile pentru difuzarea presei şi debitele O.C.L.

PREŢUL 1 LEU

41007

SEPTEMBRIE 1966